

20. 11. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Byznys a paragrafy, díl 22.: Zprostředkovatelská činnost v energetice: pravidla, dohled Energetického regulačního úřadu a spory se spotřebiteli

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Tentokrát se zaměříme na podnikání v energetice.

Od 1. ledna 2022 vstoupila v účinnost tzv. zprostředkovatelská novela - zásadní změna energetického zákona, která poprvé přesně vymezila zprostředkování v energetice jako samostatnou a regulovanou podnikatelskou činnost. Pro ty, kteří chtějí na trhu s energiemi působit profesionálně a legálně, to znamená jasná pravidla, jednoznačné požadavky a také nové příležitosti.

Zprostředkovatelé dnes hrají klíčovou roli mezi zákazníky a dodavateli energií. Právě jim se zákazníci často svěřují při hledání výhodnější nabídky nebo při vyřizování změny dodavatele. Novela proto nastavila přísnější standardy kvalifikace a transparentnosti, aby trh pročistila od nekalých praktik a umožnila seriózním subjektům pracovat v jasně vymezeném a důvěryhodném prostředí.

Tento článek vám přehledně ukáže, co vše musí zájemce o výkon činnosti zprostředkovatele splnit, jak probíhá registrace u Energetického regulačního úřadu a jaké povinnosti a výhody s sebou oprávnění přináší. Pokud chcete vstoupit do energetického byznysu správně a bez rizik, následující informace jsou pro vás zásadní.

Zprostředkovatel: kdo to je a jak funguje

Zprostředkovatel energií sám neprodává elektřinu nebo plyn, ale funguje jako prostředník mezi zákazníkem a licencovaným dodavatelem energie. Pomáhá zákazníkovi vyhledat nabídku dodavatele, sjednat smlouvu o dodávce nebo provést změnu či ukončit stávající smlouvy. Zprostředkovatelská činnost zahrnuje obstarání příležitosti k uzavření, změně nebo zrušení smlouvy s dodavatelem, samotné sjednání smlouvy či jednání směřující k uzavření takové smlouvy. Na rozdíl od dodavatele (držitele licence na obchod s energiemi) se zprostředkovatel nestává smluvní stranou dodávky energie. Pouze zajišťuje kontakt a uzavření smlouvy mezi zákazníkem a dodavatelem.

Zprostředkovatel musí mít plnou svéprávnost, musí být bezúhonný a spolehlivý. Energetický zákon dále vyžaduje alespoň středoškolské vzdělání a minimálně 5letou praxi v oblasti energetiky (výroba nebo obchod s elektřinou nebo plynem). Tyto odborné předpoklady může splnit sám zprostředkovatel nebo může ustanovit tzv. odpovědného zástupce s požadovanou praxí. Jedna osoba může vykonávat funkci odpovědného zástupce pro nejvýše čtyři zprostředkovatele. Úřad posuzuje, zda žadatel všechny podmínky splňuje. Pokud ano, udělí oprávnění k činnosti. Úřad uděluje oprávnění na dobu 5 let ode dne zápisu zprostředkovatele do registru zprostředkovatelů a lze jej opakovaně prodlužovat.

Průběh registrace u ERÚ: žádost, dokumentace, vydání osvědčení

Žádost o udělení oprávnění u ERÚ probíhá na základě písemné žádosti. Žádost zprostředkovatel podává na předepsaném formuláři ERÚ. Kromě obecných náležitostí podle správního řádu musí obsahovat i údaje dokládající splnění všech zákonných podmínek. Formuláře žádosti pro fyzické i právnické osoby jsou k dispozici na webu ERÚ spolu se seznamem dokumentů, které je nutné k žádosti přiložit. Typicky půjde o doklady jako výpis z rejstříku trestů (bezúhonnost), strukturovaný životopis nebo potvrzení zaměstnavatelů (praxe v energetice), kopie diplomů či certifikátů (vzdělání) apod. Pokud žadatel dosud nemá přidělené IČO (identifikační číslo), může v rámci žádosti požádat ERÚ i o jeho přidělení. Úřad pak IČO přidělí spolu s registračním číslem.

Žádost lze zaslat ERÚ v listinné podobě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb či na podatelně ERÚ nebo elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo e-mailem opatřeným elektronickým podpisem. Za přijetí žádosti o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele v energetických odvětvích se hradí správní poplatek ve výši 10 000 Kč. Pokud se oprávnění prodlužuje, správní poplatek za přijetí takové žádosti činí 5 000 Kč. Úřad vydá rozhodnutí zpravidla do 30 nebo 60 dnů. Pokud ERÚ rozhodne kladně a udělí žadateli oprávnění zprostředkovatele, provede zápis do veřejného Registru zprostředkovatelů a vydá žadateli osvědčení o registraci. Každý zprostředkovatel získá jedinečné registrační číslo, pod kterým je v registru veden. Osvědčení o registraci slouží mj. k tomu, aby se mohl zákazníkům prokázat.

Platnost oprávnění činí 5 let od data zápisu. Oprávnění platí 5 let od data zápisu. Prodloužení je možné opět na 5 let, pokud zprostředkovatel včas (nejpozději 90 dnů před koncem platnosti) požádá o prodloužení a nadále splňuje podmínky pro zprostředkovatelskou činnost. Zánik oprávnění nastává například, pokud zprostředkovatel sám ukončí činnost, uplynutím doby platnosti oprávnění či rozhodnutím ERÚ o odejmutí oprávnění. Úřad oprávnění odejme, pokud jeho držitel přestal splňovat podmínky pro činnost zprostředkovatele, při výkonu zprostředkovatelské činnosti závažně porušil zákon nebo v žádosti o udělení nebo o prodloužení oprávnění uvedl nepravdivé údaje.

Povinnosti zprostředkovatele

Zprostředkovatel musí podle energetického zákona plnit řadu povinností. Zejména platí důraz na férové jednání. Zprostředkovatel musí od prvního kontaktu informovat zákazníka, že vystupuje jako zprostředkovatel. Musí se mu prokázat osvědčením o registraci u ERÚ, sdělit mu svou totožnost, adresu sídla, registrační číslo a případně identifikační číslo. Dále musí jednat poctivě a s odbornou péčí a vždy účinně zohledňovat práva a oprávněné zájmy spotřebitele před zájmy vlastními. Prakticky to znamená například respektovat vůli zákazníka, pravdivě a včas mu sdělovat všechny podstatné skutečnosti (např. výši ceny, délku smlouvy, hrozící škodu).

Smlouvu o zprostředkování lze uzavřít pouze v písemné formě. Smlouva o zprostředkování se spotřebitelem musí obsahovat řadu povinných údajů. Mezi nejdůležitější z nich patří: identifikační údaje zprostředkovatele, výše odměny nebo alespoň způsob jejího výpočtu, označení služby, jakou má zprostředkovatel zajistit (např. zda jde o dodávku elektřiny nebo plynu), na jak dlouho je smlouva uzavírána a podmínky, za kterých lze smlouvu ukončit. Pokud spotřebitel zprostředkovateli (nebo přímo dodavateli) udělí plnou moc, aby za něj obstaral nebo uzavřel smlouvu s dodavatelem, zprostředkovateli plná moc automaticky zanikne do 12 měsíců od jejího udělení. Pokud zprostředkovatel na základě plné moci uzavře za spotřebitele smlouvu o dodávce elektřiny nebo plynu (či změnu nebo ukončení), musí spotřebiteli bezodkladně předat písemné vyhotovení této smlouvy, nejpozději do 14 dnů od uzavření. Spotřebitel tak musí obdržet kopii nové smlouvy s

dodavatelem včas, aby věděl, co bylo sjednáno.

Zákon významně posiluje práva spotřebitelů. Spotřebitel může kdykoli vypovědět smlouvu o zprostředkování bez výpovědní doby, a to okamžitě a bez jakékoli sankce. Stejně tak může kdykoli vypovědět plnou moc udělenou zprostředkovateli. Pokud byla smlouva s dodavatelem uzavřena jménem spotřebitele, může spotřebitel tuto smlouvu vypovědět do 15 dnů od zahájení dodávky.

Pokud zprostředkovatelé provozují webové stránky, musí obsahovat informaci o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, kterým je ERÚ. Úřad totiž při plošných kontrolách v roce 2024 zjistil, že až 70 % registrovaných zprostředkovatelů, kteří mají web, nevedlo informaci o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů. Úřad je vyzval k nápravě a upozornil je, že za takové opomenutí hrozí až milionové pokuty. Kromě toho musí zprostředkovatelé uvádět na svých materiálech pravdivé a úplné informace o své službě, nesmí zamlčovat podstatné skutečnosti, a samozřejmě se musí vyvarovat nekalých obchodních praktik (klamavých a agresivních) dle obecné legislativy na ochranu spotřebitele.

Možné důsledky porušení povinností: přestupky, sankce a odebrání registrace

Energetický zákon v § 91c výslovně definuje přestupky, kterých se zprostředkovatel může dopustit porušením svých povinností. Zprostředkovatel se dopustí přestupku tím, že neinformuje zákazníka, že jedná jako zprostředkovatel, poruší povinnost jednat poctivě a s odbornou péčí, neupřednostní zájmy spotřebitele, nepředá včas písemné vyhotovení smlouvy spotřebiteli, nebo třeba podniká bez oprávnění (bez registrace).

Za přestupek může ERÚ uložit zprostředkovateli citelné pokuty. Zákon stanoví pro některé méně závažné přestupky horní hranici pokuty 1 000 000 Kč (např. neohlášení změn, nesoučinnost s ERÚ při mimosoudním řešení sporu), a až 15 000 000 Kč u závažnějších porušení zákona. Horní hranice 15 milionů se týká porušení důležitých povinností jako porušení informační povinnosti, nepoctivé jednání, porušení práv spotřebitele, zamlčování informací či používání nekalých praktik apod.

Pro představu, ERÚ již v praxi udělil prvním zprostředkovatelům pokuty v řádu statisíců až milionů korun. Například v roce 2024 dostala společnost poskytující marketingové a srovnávací služby zaměřené na vyhledávání nejvhodnějších nabídek pro spotřebitele pokutu 1,5 mil. Kč za to, že neplnila informační povinnosti a za nekalé obchodní praktiky. Jiné společnosti, která se zabývá dodávkou energií na českém trhu, uložil pokutu 1,35 mil. Kč za nekalé praktiky.

Kromě pokut má ERÚ i pravomoc odejmout oprávnění (registraci) zprostředkovateli. Ze zákona musí ERÚ registraci zrušit, pokud zprostředkovatel přestane splňovat podmínky pro výkon činnosti. Typicky by to připadalo v úvahu, pokud by zprostředkovatel pozbyl bezúhonnosti (např. byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin), nebo by mu chyběl odpovědný zástupce s potřebnou praxí. Dále může ERÚ odejmout zprostředkovateli oprávnění, pokud při výkonu zprostředkovatelské činnosti závažně poruší energetický zákon (např. opakovaně porušuje informační povinnost vůči spotřebiteli nebo se uchyluje k nekalým obchodním praktikám).

V roce 2024 obdržel ERÚ 480 podnětů ke kontrole jednání dodavatelů a zprostředkovatelů vůči spotřebitelům. Stížnosti na zprostředkovatele přitom výrazně vzrostly. Oproti roku 2023 se jejich počet ztrojnásobil, což souvisí s opětovným nárůstem aktivity energošmejdu při oživení trhu energií. Mnohé podněty se týkají neoprávněného výkonu činnosti bez registrace nebo porušování zákazů (např. nepovolený podomní prodej, nevyžádané nabídky po telefonu, poskytování klamavých informací či až agresivní praktiky).

Závěr

Zprostředkovatelská činnost v energetice dnes představuje regulovanou a perspektivní oblast podnikání, která nabízí prostor pro profesionály schopné jednat transparentně, odborně a ve prospěch zákazníka. Současná legislativa chrání nejen spotřebitele, ale také poctivé podnikatele. Pro ty, kdo jednají podle pravidel, poskytuje stabilní a předvídatelné prostředí.

Chcete-li působit jako zprostředkovatel energií, vyplatí se brát nejen registraci u ERÚ, ale i veškeré procesy a komunikaci se zákazníky opravdu vážně. Splnění kvalifikačních požadavků, správně nastavená dokumentace a důsledné dodržování zákonných povinností jsou základem nejen pro získání oprávnění, ale i pro dlouhodobý úspěch na trhu.

Pokud si nejste jistí, jak přesně podat žádost, jak správně nastavit smlouvy či interní postupy, nebo potřebujete zastání v řízení před ERÚ, jsme připraveni vám pomoci. Díky odborné podpoře se můžete naplno soustředit na samotné podnikání a budování reputace spolehlivého zprostředkovatele v energetice.

Sledujte další díly seriálu Byznys a paragrafy a pokud chcete mít přehled o aktuálních právních změnách a praktických doporučeních, přihlaste se k odběru našeho měsíčního newsletteru, který vám přináší nejnovější právní novinky a užitečné tipy.

Přihlásit se k odběru newsletteru můžete >>> [zde](#).

Děkujeme, že jste s námi, a těšíme se na společnou cestu světem práva a podnikání.

Mgr. Jakub Hanák,
advokát

Mgr. Sára Husek Michlová,
advokátní koncipientka

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:
Tučapy 240
683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:
Králova 298/4

616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310

e-mail: info@lawya.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)